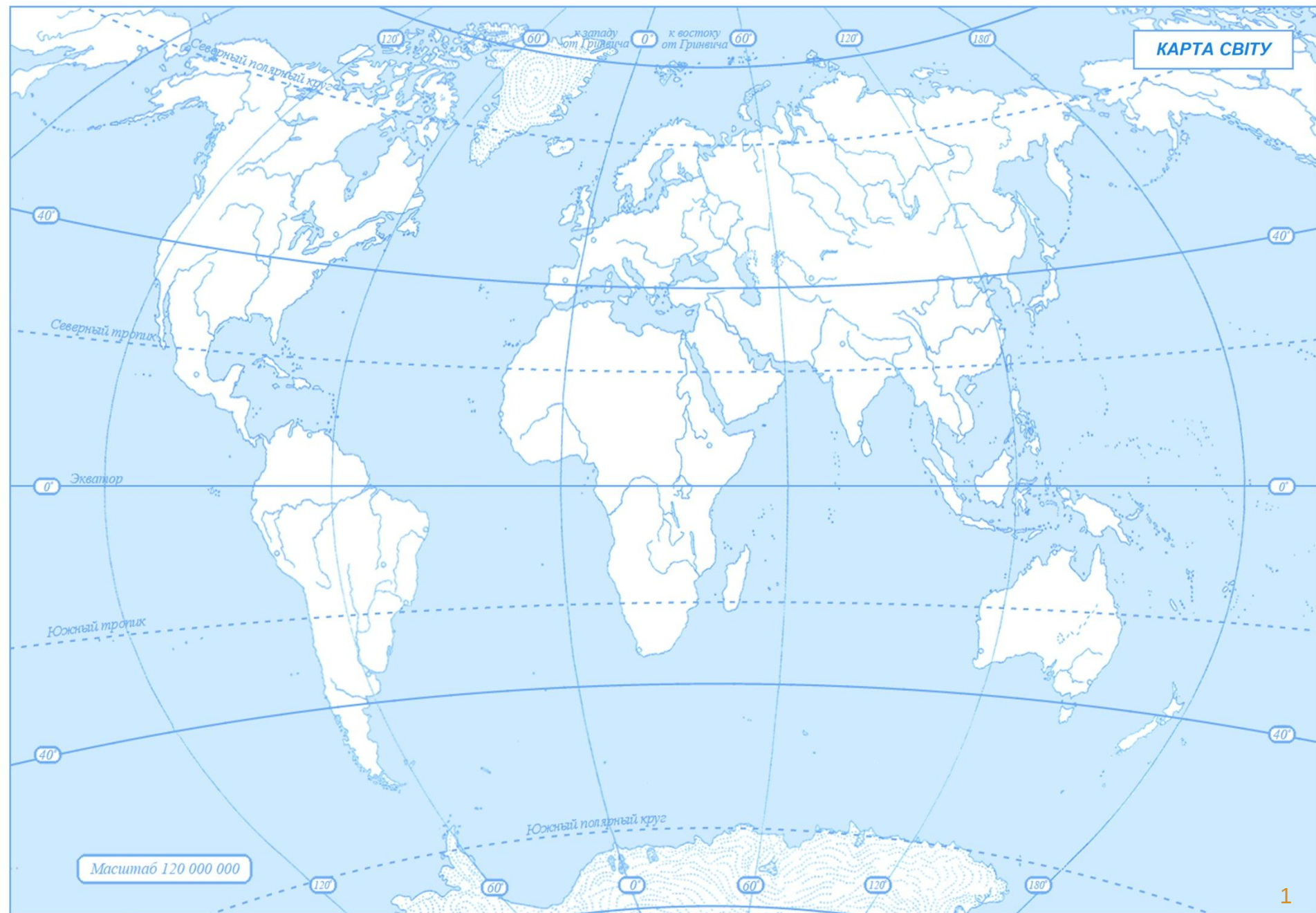
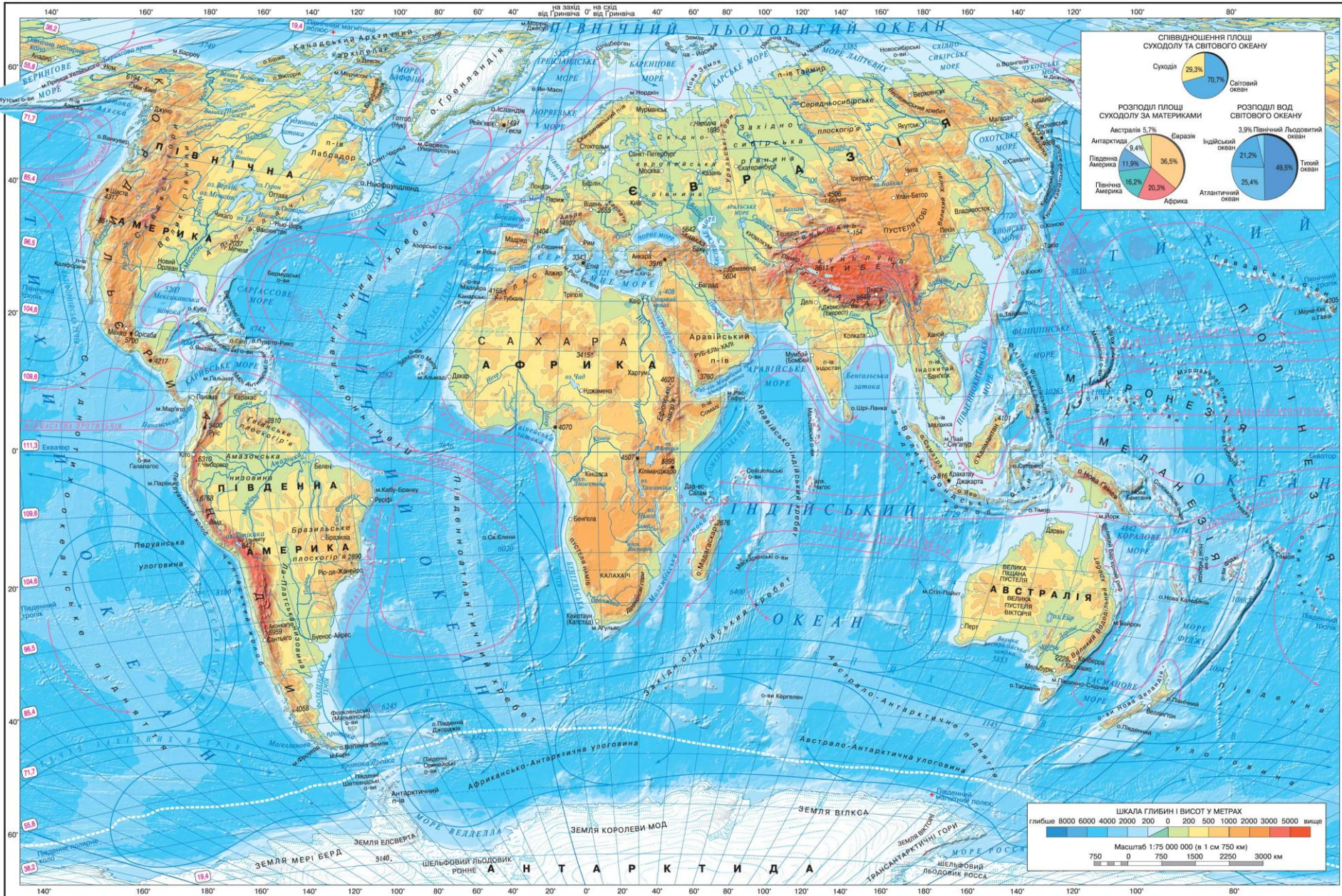

На контурну карту світу нанести такі річки:

Міссісіпі, Амазонка, Парана, Волга, Дунай, Хуанхе, Об, Конго, Ніл, Єнісей, Лена

ФІЗИЧНА КАРТА СВІТУ

Прийом «Доповни речення»

1. Природний водний потік, що тече в зниженні рельєфу, утвореному його рухом – це
2. Головна річка з усіма притоками - це
3. Початок річки (озеро, болото, джерело, в горах - льодовики) - це
4. Місце де річка впадає в іншу річку, озеро чи море – це
5. Це річка, яка впадає в головну річку -
6. Частина річкової долини, що заливається водою в період повені – це
7. Частини річкової долини, які ніколи не заливаються водою (в минулому були заплавами) – це
8. Територія, з якої річка збирає свої води – це
9. Границя басейнів сусідніх річок - це

Відповіді

1. Річка
2. Річкова система
3. Витік
4. Гирло
5. Притока
6. Заплава
7. Тераси
8. Річковий басейн
9. Вододіл

Прийом «Географічний практикум»

Завдання. За фізичною картою України визначте висоту витоку та гирла Південного Бугу і Дністра.

Зробіть висновок, відповівши на питання: чому річка завжди тече від витоку до гирла?

Прийом «Проблемне питання»

Один учень склав опис річки Дніпро так: «Дніпро — найбільша річка України. Витікає із Чорного моря і тече в напрямку з півдня на північ, роздає на своєму шляху частину своєї води іншим річкам і, нарешті, закінчується тоненьким струмочком десь на території Росії». Чи згодні ви з цими твердженнями?

Учень виявився наполегливим і, коли однокласники логічно намагалися довести неправильність його опису, висловив такі міркування: «Дніпро — річка довга й широка. Якщо не з моря, то звідки ж у ній береться стільки води?» А й справді, звідки?

21 березня

Класна робота

Живлення, водний режим і робота річок

Епіграф

“Ріка моя, життя моє... Люблю я воду твою ласкаву, животворну. І береги твої чисті, і всіх людей, що трудяться, живучи на твоїх берегах. Кланяюсь тобі за ласку, за багатство, що дала ти моєму серцю. За те, що дивлячись на тебе, стаю я добрим, людяним і щасливим, що можу любити тебе все життя, ріка моя, душа мого народу”.

О.Довженко

Живлення річки – це постійне поповнення річки водами

Дощове живлення

Переважно *дощовими водами* живляться річки в районах із жарким і вологим кліматом. Таке живлення мають найбільш повноводні річки земної кулі – *Амазонка і Конго*

Амазонка

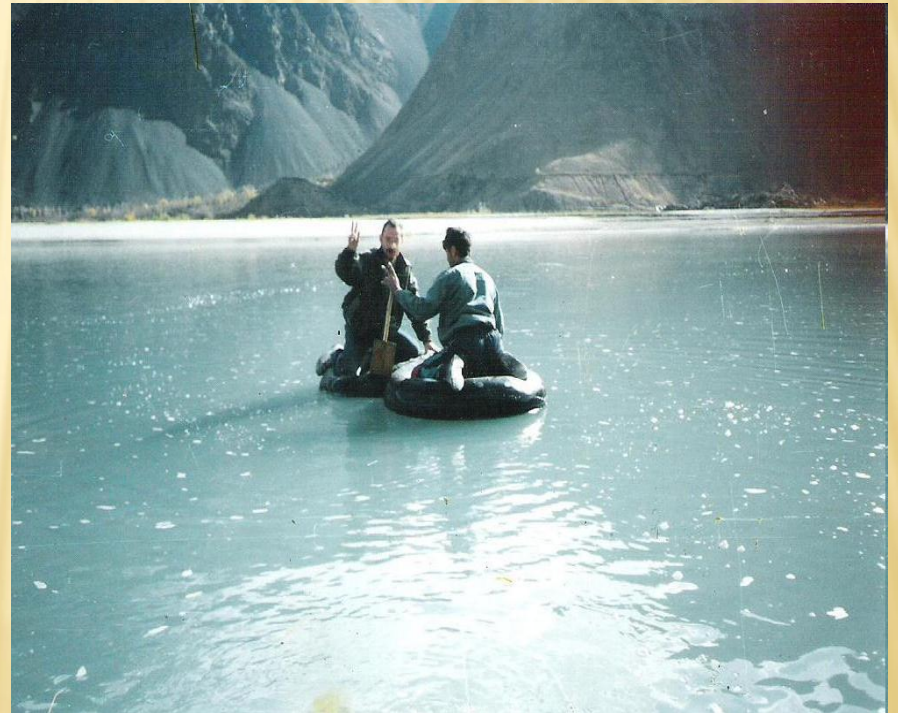
Рівень води в них майже не змінюється, оскільки рясні дощі випадають в їх басейнах цілий рік

Конго

Льодовикове живлення

Льодовиковими водами живляться річки, витoki яких знаходяться високо в горах, де вершини вкриті льодовиками. Найвищий рівень води в цих річках – влітку, коли тануть льодовики. Таке живлення має Амудар'я.

Амудар'я

Снігове живлення

Переважно *талими сніговими водами* живляться річки помірного клімату з холодними, сніжними зимами. До таких річок належать Об, Волга, Печора.

Волга

Об

Печора

Підземне живлення

Підземними водами живляться майже всі річки. Завдяки їм ріки не пересихають улітку і поповнюються водою взимку, завдяки чому не висихають під льодом.

Дніпро

Мішане живлення

Є річки, що мають *мішане живлення*: і дощовими, і талими сніговими, і підземними водами. Таке живлення мають річки помірних широт. Взимку, коли вони вкриті кригою, єдине джерело живлення – виходи підземних вод в їх руслах. Навесні вони поповнюються талими сніговими водами, а влітку – дощовими і підземними.

Єнісей

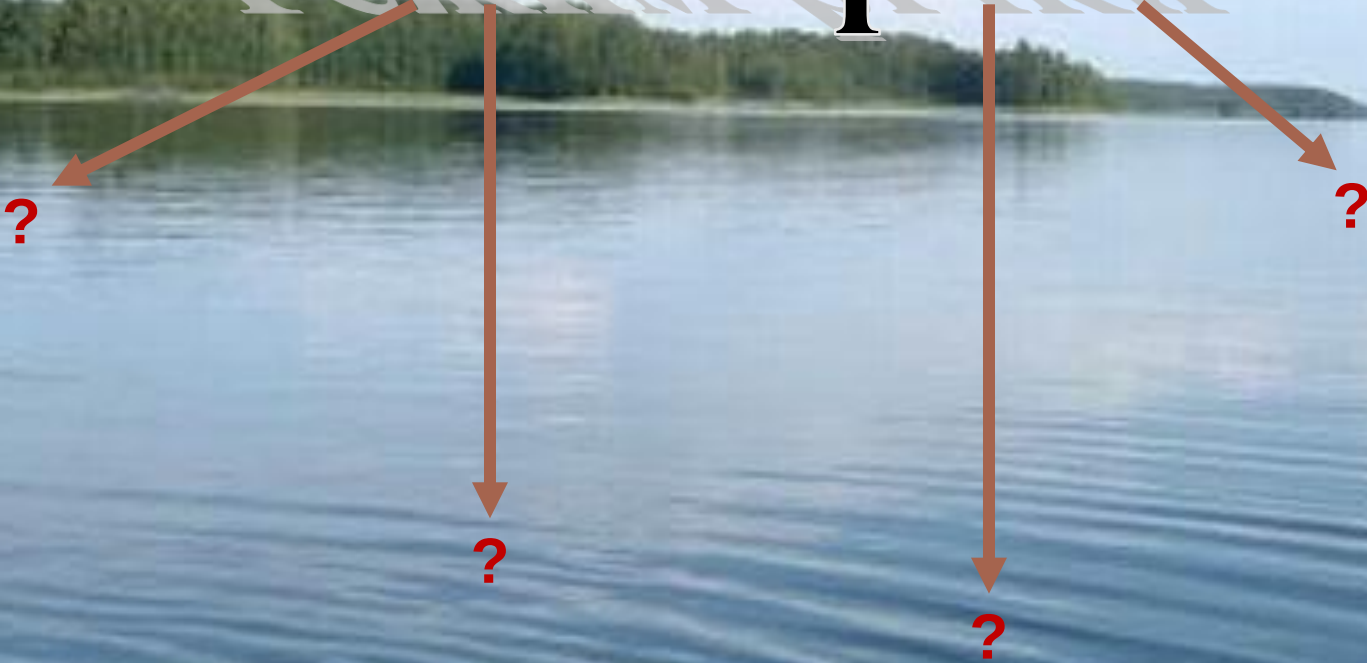

Лена

Режим річки – це зміна рівня води в річці за сезонами

Режим річки

The diagram consists of four brown arrows originating from the title 'Режим річки'. One arrow points diagonally down and to the left towards a red question mark. A second arrow points diagonally down and to the right towards another red question mark. A third arrow points straight down towards a red question mark. A fourth arrow points straight down towards a red question mark. The background is a photograph of a wide river with a forested bank on the right and a line of trees on the far left under a blue sky with light clouds.

Повінь – це високий і тривалий підйом рівня води в річці, який супроводжується затопленням заплави. Спостерігається кожного року в один і той же сезон. Під час повені річки мають найбільшу водність.

Режим річки

Повінь

Причини виникнення:

- Весняне танення снігу на рівнинах;
- Літнє танення снігу та льодовиків у горах ;
- Довготривалі опади в теплу пору року.

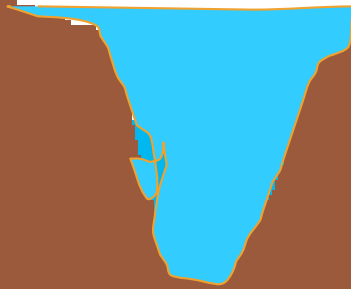
**Паводок - короткочасне підняття рівня води в річці.
На відміну від повені паводки виникають
нерегулярно.**

Режим річки

Паводок

Причини:

- Швидке таяння снігу при настанні відлиги;
- Сильні та довготривалі дощі.

Межень - найнижчий рівень води в річці. Під час межені витрата води в річці незначна, головне джерело живлення – підземні води.

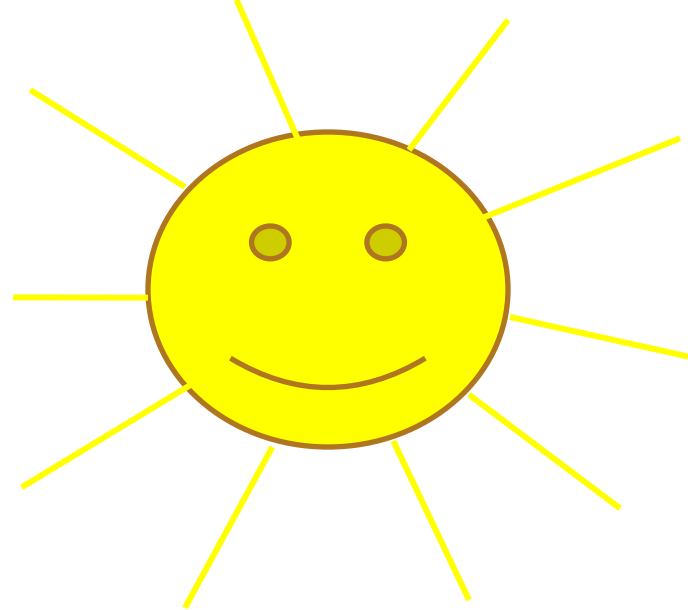

Режим річки

Межень

Причини:

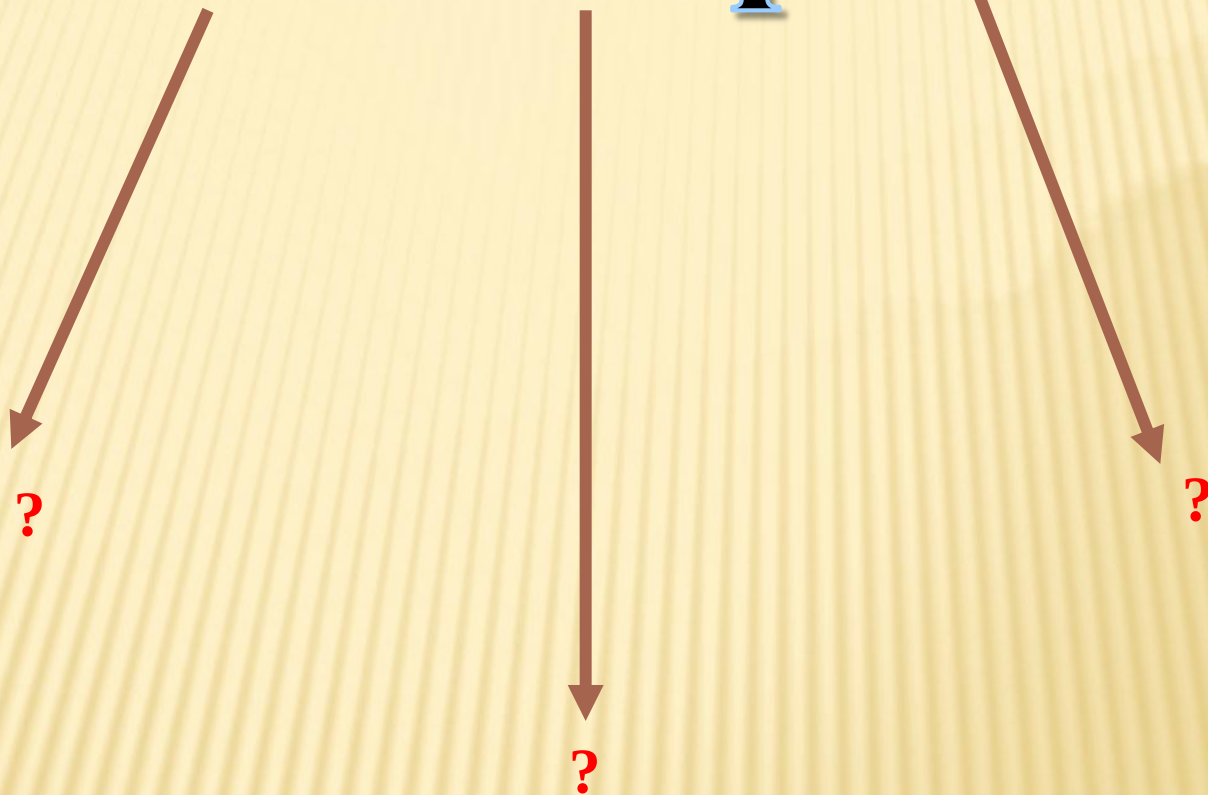
- Посушлива погода;
- Морозна погода.

Льодостав - період протягом якого
спостерігається нерухомий крижаний покрив на річці

Робота річок

Руйнування

Руйнівна робота річок
називається *річковою ерозією*.
У ході цієї діяльності річка
розмиває, розширює й
поглиблює річкову долину, і
чим більший похил поверхні,
по якій тече річка, тим
швидше йде процес ерозії.

Перенесення

Зруйновані, подрібнені
породи (пісок, глину, гальку) річки *переносять*
вниз за течією.

Накопичення

Поступово вони відкладають їх у руслі та гирлі. У руслах річок з наносів утворюються пляжі, коси і острови. В гирлах принесені річкою породи відкладаються на дні. З року в рік в гирлі річка стає мілкішою. Там виникають невеликі островці, складені з принесених наносів. З часом островці з'єднуються і утворюють рівнину – дельту. Дельта постійно росте і висувається в море.

Дельта Амазонки

Дельта Дунаю

Прийом «Географічний практикум»

Завдання. Складіть характеристику однієї з річок – Дунаю, Волги, Обі, Конго, Хуанхе, Нілу, Амазонки, Парани (по рядах), користуючись планом у таблиці

Назва річки	В якій частині якого материка протікає	До басейну якого океану належить	Місце витоку	Куди впадає	Напрямок плину	Основні притоки	Режим та живлення

Прийом «Географічний крос»

- Головна річка з усіма своїми притоками утворює
- Регулярну зміну рівня та витрат води називають
- Межа, що відокремлює річкові басейни — це
- Річка Дніпро за характером течії
- У більшості річок України повинь настає

Прийом «Творча лабораторія» (робота в групах)

Завдання. Сформулюйте подібні і відмінні ознаки річок, які ви характеризували

Ознаки подібності	Ознаки відмінності
--------------------------	---------------------------

Прийом «Мікрофон»

- Що було найцікавішим на уроці?
- Що найбільше запам'яталося?
- Що стурбувало чи вразило?
- Що викликало ускладнення?

Домашнє завдання

1.Опрацювати § 49.

2.За допомогою додаткових джерел інформації та власних спостережень описати режим річки Латориці.